

Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto kiittää mahdollisuudesta tulla valiokunnan kuultavaksi, sekä lausua perusopetuslain muutoksista.

Nuva ry puoltaa esitystä kännyköiden ja mobiililaitteiden käytön rajoittamisesta muussa, kuin opiskeluun liittyvissä tarkoituksissa. Nuorten tulee voida keskittyä opiskeluun, mutta myös kehittää digitaitojaan turvallisessa ja ohjatussa ympäristössä.

Nuva ry kiittää siitä, että lapsia ja nuoria on tosiasiallisesti kuultu heitä koskevassa päätöksenteossa. Painotamme, että nuorilta saatu palaute on myös syytä ottaa huomioon lainvalmistelussa. Puhelin tai muu mobiililaitte on monille lapsille ja nuorille tärkeä keino pitää yhteyttä ystäviinsä, ja kuten nuoret kuvasivat, se voi olla myös väline palautua oppituntien välillä, tai ehkäistä yksinäisyyttä.

Nuoret puoltavat mobiililaitteiden käytön rajoittamista oppituntien aikana, mutta toivovat, että puhelinta saisi jatkossakin käyttää väli- ja ruokatunneilla. Nuva ry puoltaa nuorten näkemystä, sillä Motivan kuulemisten tulokset vastaavat nuorisovaltuustoissa käytyä keskustelua (Yle 12.9.2024, Salon Seudun Sanomat 16.8.2023 & Yle 4.5.2022). Jos laitteiden muu, kuin oppitunnilla tapahtuva käyttö, määritetään koulujen järjestyssäännöissä, tulee sääntöjen alueellinen yhdenmukaisuus varmistaa. Nuoret eivät saa olla keskenään eriarvoisessa asemassa.

Nuva ry ei puolla aloitetta laitteiden kieltämisestä välitunneilla, mutta kannattaa sitä, että lapsia ja nuoria kannustetaan välitunneilla monipuoliseen toimintaan. Esimerkiksi helposti saatavilla olevat liikunta- ja harrastusvälineet, viihtyisä ja saavutettava ympäristö, sekä koulunuorisotyö kannustavat lapsia ja nuoria liikkumaan ja leikkimään taukojen aikana. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen kouluissa vahvistaa tätä.

Nuva ry kiittää siitä, että esityksessä on huomioitu ne lapset ja nuoret, jotka tarvitsevat puhelinta apuvälineenä, tai sairauksien hoidossa. Puhelimen käyttöön oikeuttavia terveydellisiä syitä, tai esimerkiksi oppimiseen liittyviä haasteita, tulee tarkastella joustavasti ja laajasti, jotta laitteiden käytön rajoitus ei vaaranna lasten ja nuorten oppimista tai heidän hyvinvointiaan.

Nuva ry haluaa myös edelleen painottaa, että lapsia ja nuoria tulee tiedottaa asianmukaisesti puhelimiin ja muihin mobiililaitteisiin liittyvistä säännöistä ja käytännöistä, sekä heidän oikeuksistaan.

Nuva ry puoltaa liikunnallisen elämäntavan lisäämistä esi- ja perusopetuksen tavoitteisiin. Henkilöstöllä on tärkeä rooli liikunnan ottamisessa osaksi arkea ja heidän tulee saada riittävä koulutusta aiheesta. Lapsia ja nuoria tulee kuulla liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi, jotta kaikilla on mahdollisuus löytää itselleen sopivimmat tavat liikkua. Lapsille ja nuorille tulee myös antaa mahdollisuus, tilat ja resurssit järjestää itse toimintaa välituntien ja muiden taukojen ajaksi. Tämä edesauttaa sekä liikunnallista elämäntapaa, että kännyköiden ja muiden mobiililaitteiden käytön vähenemistä.

Nuva ry puoltaa esitystä aluehallintovirastojen laillisuusvalvonnasta. Ei lausuttavaa säädöshuollosta.

Lisätietoja:

Halla Kokkonen, edunvalvonnan asiantuntija. halla.kokkonen@nuva.fi

Lähteet:

Yle (2022). *Ehdotus koulujen kännykkäkiellosta ei saa tukea nuorisovaltuustolta Kurikassa: "Älylaitteet kuuluvat nuorten omaan kulttuuriin"*. Saatavilla 13.2.2024. <https://yle.fi/a/3-12429742>

Yle (2024). *Kännykät oppitunneilla alkoivat ärsyttää nuoriakin – tekivät aloitteen niiden kieltämiseksi*. Saatavilla 13.2.2024. <https://yle.fi/a/74-2011108>

Salon Seudun Sanomat (2023). *Nuorisovaltuusto on huolissaan älylaitteiden käytöstä opetuksessa*. Saatavilla 13.2.2024. <https://www.sss.fi/2023/08/nuorisovaltuusto-on-huolissaan-tietokoneiden-kaytosta-opetuksessa/>